

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 19 Ianuarie.

Mercuri s'a început în camera României unul dintre cele mai triste cazuri ce va avē sē-l înregistreze istoria țerei românesce.

E vorba de desbaterea proiectului pentru dare în judecată a ministerului Ioan Brătianu.

E cu mult mai importantă acēsta cestiune, decāt ca noi românii ardeleni sē putem trece preste ea la ordinea țilei, cānd vedem pe marele bărbat de stat cādut jertfa virtuților sale, cānd îl vedem tārīt sub acūsă înaintea unui for, ce represintă țara, căreia el i-a redat gloria și vața, ce a avut-o sub înțeleptii și vitejii ei voivođi din vechime.

Numele lui Ioan Brătianu e strins legat de numele bărbaților ardeleni, cari au purtat lupta grea în țerele locuite de romāni, unde mēna sclāviei li mai ținea încātușai.

Ioan Brătianu și-a început desvoltarea activității sale politice cu acel dor invăpăiat, cu care adevēratul patriot voesce sē și jertfēscă și bun și viața pentru realizarea scopurilor, ce le urmāresce.

Tocmai din aceea cauză a fost silit sē pribegēscă prin țeri strēine, alătura cu înțeleptul și vrednicul Rosetti, cu Golescii și alți bărbați. Jertfele și luptele sale purtate cu atāta abnegațiune și cu atāta tact diplomatic l'au adus în fruntea țerei, dimpreună cu soții sei de un principiu, pe cari nu i-a părăsit, pe unii, până ce n'au intrat în moment, ēr pe alții numai cānd s'a pus marea întrebare: de a salvā cu totul onōrea țerei, punēnd el corōna pe fruntea Romāniei independente.

Doi-spre-dece ani a fost el prim-ministrul român și sub ocārmuirea sa s'au întēplat cele mai märete fapte, ce le va înregistra istoria nouă a Romāniei, sub ocārmuirea sa acēstă țerișōră desprețuită dela Dunāre a ajuns sē fie cu respect numit de cātră puterile mari, a ajuns sē cumpānescă ađi mult în stabilitatea ecuilibrului europēn.

Abstragēnd însă dela tōte actele märete, ce s'au desfășurat, o domnie a guvernului de 12 ani în Ostul atāt de espus al Europei, unde consciința constituționalismului adevērat acum se desvōltă, unde focal tulburārilor se ațitā atāt de ușor, în o parte a cārnia și ađi mai domnesce o nesigurantă completă, e dovada cea mai puternică, că pe base pu ternice s'a ridicat Ioan Brătianu la putere și că acelea și base l'au susținut.

Desvoltarea lucrurilor dupā retragerea cabinetului Brătianu ne întāresce și mai mult în convinșerea acēsta.

În timp relativ destul de scurt, préscurt, s'au succedat trei guverne, cari cu tōtă încrederea, ce au aflat-o în capul statului, nu s'au putut consolida.

Cauza la acēsta nu se pōte cātă de cāt că pe deoparte principiile liberale propagate cu atāta insistință încă înainte cu 50 de ani de Ioan Brătianu și soții sei de principii au prins rădācini atāt de afunde în țară, încāt numai pe basa acestor principii s'ar putē clādī în viitoriu; pe de altā parte partidele opozițiunei, cari au ajuns la putere n'au avut încredere în principiile, ce le profesau în opozițiune.

În doi-spre-dece ani de guvernare s'au putut întēplā, cei drept, și greșeli multe, și mai multe s'au putut ele întēplā pe timpul, cānd armata avea sē culegā isbāndile pe cāmpul de bātaie.

Din proiectul asternut de comisiune, lucrat mai mult din urā pātimașā se vēd unele greșeli, cari însă nici decāt nu pot intinā numele dlui Brătianu, și pentru cari altfelu o samā de bărbați și-au primit pedēpsa încă pe cānd dl Brătianu era la putere.

Aceste greșeli sînt întunecate de strălucirea fzeptelor sēvērșite sub regimul liberal, ai cārui bărbați sînt atāt de consci de faptele lor, încāt țin de onōre a se presentā și pe banca acusaților solidar.

Nu scim încă, ce verdict va aduce camera, în tot casul însă actul în sine este un trist eveniment, care va formā o pată pe paginile de glorie ale istoriei regatului român.

Administrațiunea de stat.

(Urmare)

Urmēzā capitulul IV, în care se tractēzā pe larg cestiunea naționalităților, și pe care pentru importanța lui cea mare l reproducem întreg în traducere.

„Mai este însă îndērēpt o întrebare de mare importanță — așa se începe acest capitul — și acēsta este, că statul prelāngā sistemul de ađi nu pōte corēspunde consolidățiunei statului magiar mai mult, — dupā-cum s'a exprimat domnul ministru contele Szapāry în cuvēntarea cātră alegătorii sei, ea nu pōte corēspunde importanței sale probleme față cu reconstrucțiunea statului, sau vorbind unguresce: guvernul numai atunci pōte lucrā cu succes la lāțirea magiarisārei, dacā pe terenul administrațiunei comitatense va dispune de organe, în cari și în privința acēsta se pōte increde.“

„Și dōrā și sînt, cari vēd și cel puțin în inima lor sînt convinși, că actuala administrațiune, între granițele, în cari de 20 de ani e strinsă, și cu legile și ordinațiunile materiale, pre lāngā cari func-

ționēzā, abia pōte arātā alte rezultate; vor fi și de aceia, cari recunosc, că din punctul de vedere al libertății publice este usul de guvernare proprie consolidat de mult: însă punctul național are putere decisivă, și în opiniunea publică acēsta au croit drumul introducerei administrațiunei de stat, și tot acēsta va dā — dacā e scris în cartea viitoriului — lovitura de grație vechiului guvernament unguresc, pentru-că el a adunat în o tabērā cu elementele reacționare pre toți aceia, a cārora loc ar fi sub stindardul libertății, al adevēratului liberalism, prin urmare sub cel al propriului guvernament.“

„Opiniunea publicului în privința magiarisārei astēptā mari rezultate dela administrațiunea de stat. Dacā nu ar astēptā rezultate mari, nu și-ar fi plecat capul atāt de ușor în sacrificarea vechiului seu sistem municipal, pentru-că deși fōrte puțin va scī aprețitā adevērata valōre a aceleia, aceea generațiune, care de faptă în practică vede numai ciungāritul trunchiu din vechiul comitat, totuși consciința li șoptesce, că a cālcāt pre teritoriu oprit acuma, înșelat prin agitațiunea făcută în interesul administrațiunei de stat, și că stā în marginea unei funeste prāpastii. Cugetat'a ore bine, încāt se pot astēptā în adevēr mari succese dela acēstā mēsurā.“

„Cum este numai contemplatā esercierea influinței magiarisātoare a noului sistem, care e de a se introduce? Punctul de māncare și proiectul este cel următoriu: pe lāngā sistemul actual mulți naționaliști ajung în oficii la comitat, căci între membrii comitetelor municipale sînt mulți naționaliști, ori cāt de bine li vom cerne, apoi în alegerile comitatense nu este declaratā pasivitatea la ei. Inșē chiar și cānd nu ajung elemente naționale în oficii, ungurii din loc nu formēzā element de ajuns, pentru-că acēstia în cele mai multe cazuri cunosc și vorbesc limbile din us, și în limba acēsta se înțeleg cu poporul, în urma acēsteia apoi pentru popor nu mai obvine necesitatea, ca el sē învețe unguresce, dacā voesce sē vorbēscă cu ampoiutul, dacā voesce sē i se facā dreptate, însă acei unguri din loc nici nu sînt din destul în bună dispozițiune încāt pentru magiarisare, cel puțin partea cea mai mare nu este, pentru-că traiul comun și dedarea li a impus o procedurā mai domolă. Aici numai așa putem ajutā, dacā în acele comitate naționale vom importā în oficii unguri și elemente strēine, cari apoi vor merge acolo cu consciința misiunei, că ei sînt pionerii culturai magiare, cari, precum o aflā de necesitate și cu predilecțiune o și spune Béla Grünwald, „fără cruțare“ sē realizeze scopurile cele mari ale statului, și sē i împlinēscă problemele cele „ideale“. Inteligența naționalităților pōte fi resfi-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

Pilde filosofesti de pre limba cea prōstă grecēscă talmăcite romānesce.

(Urmare.)

70. Starea unui om, ce este supus patimilor lui, este mai rea, decāt starea unui rob ticălos.

71. Biruitoriul se cuvine se fie mulțāmit de biruința sa, și sē erte pe cel biruit.

72. De multe-ori ostenim mult, pentru-ca sē isprāvim vre-un lucru, dintru care dupā aceea nu cāstigām alta, fără numai întristare și scārbă.

73. Cānd va eși nestine din diregătorie, se cuvine sē petrecā într'același chip, ce petrecea și cānd avea diregătorie.

74. Slobod este acela, carele nu pohtesce nimic, și rob este, carele nādāșduesce acelea, ce pohtesce.

75. Nevoeste-te de învață învățăturile până a nu te însurā.

76. Cine socotesce cāte se întēplā în lume, ia pildā, ca sē facā bine, și pentru-ca sē fugā de greșele, ce vede.

77. De-ai avē și o mie de daruri în perii capului teu, nimic nu-ți folosesc, dacā-ți stā norocul improtivā.

78. Nu este nici un lucru atāta de turburat, ca cānd ar avē nestine vrašbā.

79. Nevoeste-te sē aibi preteni credincioși, și nevicieni, ca sē trāesci supt umbra sprijinelii lor: și așa vei avē bucurie întru norociri, și țī se vor face ca o mai înainte pazā împotriva nenorocirilor.

80. Cānd este rana la inimā, nu scie omul, ce se mai facā.

81. Sē fii pururea fār de rēutate, și fār de viclēșug, măcar de țī s'ar întēplā sē-țī rēpui și viața pentru acēste bunătăți.

82. Omul este înțelept dupā buna pedēpsă, ce au luat.

83. Nu da în datorie, pentru-ca sē trāesci slobod.

84. Îndatā-ce se dā omul pre sine în lucruri necuviōse, și pierde rușinea.

85. Înțeleptul pune pururea spre lucrare acēste trei bunătăți: Lasā lumea mai înainte de a-l lāsā pe dēnsul lumea; și zidesce mōrmēntul până a nu veni vremea sē se puie întrēnsul; și face tot lucrul cu aceea socotēlā, carea se placā lui Dumneđeu până a nu se arātā înainte lui.

86. Cine poruncesce cu multā stāpānire celora ce sînt supuși lui, aflā adese alt stāpān, de-i poruncesce și lui întru același chip.

87. Nu pēcātui, și vei avē mai puținā întristare la cēsul morții tale.

88. Cu neputință este sē nu iasā spre bine aceea, ce se va apucā nestine sē facā, cānd se va fi sfātuit mai întâiu.

89. Cautā cu ce nēm faci cuscrie, cānd vrei sē însori pe fiul teu, pentru căci rădācina dā copaci și la ramuri rēutatea ce are.

90. Cine este înțelept și iscusit, cu toții propocpescē veri la ce s'ar apucā.

91. Lācomia aduce sārēcā, și numai acela este bogat, care nu pohtesce nimic.

92. Îndrāsnēla cea multā nasce clevetirea, și nu este departe vrašbā între preteni, cānd tōte lucrurile se clevetesc.

93. Cine țī-au spus greșelele altuia, are gānd sē spuie și ale tale la alții.

94. De ce nādāșduesce omul mai mult, de atāta mai puțin cāstigā, de vreme ce nādēșdea de multe-ori se face o mijlocire sē nu ia acea, ce astēptā.

95. Cine iartā pe cei mai mici decāt el, aflā spriginēlā lāngā cei mai mari de el.

96. Lucrările pretenilor tei socotestele pururea spre bine, până vei veni în sciința vre-unui lucru, carele sē biruēscă pe răbdarea ta.

(Va urma)

rată pre locuri locuite de magiari, și se poftescă apoi a face în comitatul Hajdu propagandă slovacă, în Borsod propagandă sârbă, și în comitatul Fehér propagandă românească. Pe locurile aceste apoi fără frică putem duce indiviși în măsură mai mare, ca să nu se mai pătă plânge, ca acum, că în porțiune foarte puține sunt părtași în ofiții de stat; apoi și până acuma avem destule exemple la tribunale, și la administrațiunea finanțelor, că în chipul acesta isolați, pe de o parte sunt cu totul nepericuloși, și ca amplotiași se pörtă bine.

Tóte aceste așa sunt bine plănuite — pe hârtie. Adecă nici chiar pe hârtie nu, deóre ce lucrurile acestea nu le scriu pe hârtie, căci politica cea înțeleptă destul de bine nu le pricepe, și sunt acceptate în general ca lucruri infalibile. Numai cât lucrul acesta are și el mai multe părți slabe.

Întăiu și mai întăiu se înșelă ómenii la întrebarea, ce se pótă produce în general prin mijlóce administrative. Cuvântul „administrațiune“ este o noțiune largă și elastică. Se pótă luá în înțeles larg, așa ca să cuprindă sfera fie cărui portfoliu ministerial, și de regulă în sensul acesta o prezentăză cetitoriului aceia, cari vorbesc de sublima misiune a administrațiunii.

Acuma însă sub pomposul nume de administrațiune se înțelege numai administrațiunea comitatensă și a orașelor, și chiar și aici nu este vorba de schimbarea procedurii materiale, ci numai de modalitatea îndeplinirii oficiilor. Și administrațiunea comitatensă în ziua de azi se mișcă într'un cerc foarte îngust, căci atăta o au despoiat din plenitudinea puterii ei de odinioară, încât abia a mai rămas câte ceva ici-colea, și astfel importanța (?) mării reforme intenționate nu zace dóră în vre-o mare schimbare a referințelor actuale, ci ea zace în natura principiului și în direcțiunea politică a reformei. În cercul îngust, în care se va mișcă misiunea magiarisátóre, mari rezultate nu va pótă produce, apoi pentru mici rezultate este óre per mis să aducem jertfe mari?

Apoi mai departe, este óre justificată asteptarea cea mare legată de rezultatele magiarisării după esperințele de până acuma?

Căci pe alte terene analóge avem esperiențe. La judecătoria și la alte resorturi administrative de mult este în practică sistemul denumirii, și finanțele ele de sine reprezentă un cerc cu mult mai mare, decât administrațiunea propriă redusă numai la afacerile interne. Avem esperiențe în două direcțiuni. La locul prim: executatu s'a la aceste resorturi minuțioasă politică națională, schimbarea reciprocă a elementelor naționale? I a stat în voia liberă guvernului să o facă, pentru-ce nu o a executat? Dóră pentru-că nu a avut destul zel față cu magiarisarea, dóră nu a fost destul de patriotic? În adevăr, am auđit, că tóte acestea i s'au și imputat guvernului, eu însă cred, că pentru aceea nu o a executat mai radical, căci în fața imposibilității fie-cine se retrage, fie el ori cât de tare pătuns de zel pentru o anumită cauză. Nu se pótă aștepta óre că și la nouă administrațiune comitatensă proiectată nu odată se va ivi absurdul, care în cazul cel mai rău va reduce la un mic teren executarea sistemului de magiarisare, plănuit cu atăta înțelepțiune, și apoi în acel cas, unde rămâne mult asteptatul mare rezultat? Va rămâne, unde a rămas în altă direcțiune după esperințele de până acuma. De ani 20 lucrăză acei pioneri ai culturii magiare, lucrăză întrégă armata amplotiașilor denumiți, și în privința magiarisării naționalităților ce este rezultatul?

Altcum o vom face acésta de acum înainte, serios, cu energie, apoi la administrațiunea comitatensă avem mai multe ocațiuni, și mai favorabile ca la alte ramuri ale administrațiunii de stat. Să-mi fie ertat a mi esprimá și aici indoéla. Acésta pótă fi dísă foarte frumos în usum delplini la adresa gazetarului, sau la a deputatului dietal, pe care vom să l capacităm pentru administrațiunea de stat, eu însă sum convins, că esperimentarea acésta nu va avé rezultat practic, și din ea nu ne vom alege decât cu inevitabila creștere a urei. (Va urmá).

Revista politică.

Publicat fiind protocolul și conclusele conferinței de împăcare între cehi și germani, presa și pótă dá verdictul în cea mai deplină cunoștință de cauză.

Intrégă presă a monarhiei nóstre este mulțămită cu rezultatul obținut și chiar foile germane ale partidului stâng n'au cuvinte destule spre a glorificá succesul contelui Taaffe.

Numai unele foi magiare nu pot fi mulțămite cu lucrurile create în Cislaitania, deóre-ce pe acele base Austria se întăresce, câștigă în vađa și în special se întăresce Boemia, carea nu se va oprí numai la reformele administrative de până acum, ci pótă

să-și realizeze chiar și visul încoronării de regat și de stat public.

Presa berlinesă și italiană aprețiază acésta cestiune din punct de vedere al politicii esterne și se bucură, că prin actul împăcării aliatul Germaniei și al Italiei a devenit mai consolidat înăntru și mai forte în afară.

Din protocolul publicat în registru cu deobligămintul reciproc, ce și l'au luat delegații spre a stăruí la partizanii lor ca împăcarea să se efeptu éscă până în cele mai aménunțite lucrări, ér de putații germani să-și reocupe scaunele în dieta provincială. Punctul prim se ocupă cu consiliul scolaru provincial, care se va compune din două senate: ceh și german, cu cercuri proprii de activitate, ér un consiliu plenar va avé se reguleze afacerile, ce sunt comune tuturor scólelor provinciale. Pentru înființarea așa numitelor scóle ale minorităților, în care limba de propunere va fi a poporului din minoritate se va modificá legea scolară pentru Boemia, încât să se pótă satisfice acestei cerințe semnalând totodată și condițiunile recerute (cel puțin 40 copii, ai căror părinți locuesc de 5 ani în comună etc.) Consiliul pentru promovarea culturii încă va stá din 2 secțiuni: cehă și germană, precum și dintr'un senat plenariu pentru afacerile comune. Se va înființa o cameră de comerț în părțile ostice ale Boemiei, restrângându-se districtele camerilor comerciale din Praga și Reichenberg, cu acésta se va revisuí totdeodată ordinea electorală a camerilor. La delimitarea districtelor judecătorești se va pune cel mai mare pond pe voința poporațiunii în teresate și pe raporturile economice, apărținénd după putința unui district comun, care e de una și aceeași naționalitate. Curtea de apel se va organiza de așa, că 26 dintre consilieri vor trebui să posedă ambele limbi perfect. Funcționarii dela judecătoria de prima instanță vor fi numiți după cea mai strictă observare a recerințelor ținutului; ér în privința limbii la autoritățile autonome va hotări dieta provincială, unde să fie cea cehă și unde cea germană.

Se va face o reformă a sistemului electoral pentru dieta provincială. — Cât privește înființarea curiilor an vorbit în unul din nrii premergători.

Ținuta Angliei preste tot față de Portugalia în cestiunea Zambesului a provocat în presa portugeză o vie agitațiune în favorul unei alianțe cu spanioloportugese.

Cele mai de frunte jurnale ca „O Dia“ și „As Novidades“ și altele pășesc pentru alianță, carea după ele s'ar pótă mai ușor efeptuí, dacă s'ar încheiá o convențiune economică. Mai înainte acésta a fost preste puțină a se face, ađi însă tóte greutățile sunt deláturate, numai voința se cere să fie din partea ambelor guverne.

Pe lângă acésta se mai accentuăză, că trebuie să se sustină monarchia constituțională în ambele state spre a se pótă cu succes apără reciproc în afară și consolidându-se înăntru prin împedecarea demagogiei și a federalismului. În „O Dia“ o persoană foarte remarcabilă pune cestiunea pe problema naționalității, ér „As Novidades“ organul partidei progresiste, cere o legătură așa de strinsă, în cât la ori ce atac estern ambele puteri să fie silite a se ajutorá reciproc.

Scirile din Bělgradul Sârbiei nu sunt tozmai îmbucurátóre. Mereu se mișcă, mereu se agitá și melodia pentru o revanșă contra Bulgariei numai încétă. Éráși circulá prin capitală sciri despre mobilizarea armatei, despre conchemarea scupcinei, despre concentrarea trupelor bulgare la graniță, despre un credit estraordinariu etc. Pe lângă acésta a sosit în Bělgrad ministrul de esterne montenegrin, se díce cu scop de a mulțámí în persoană pentru primirea ospitală, ce li s'a făcut muntenegrenilor, în adevăr însă par a se urmări scopuri pentru o alianță cu Sârbia spre a păși în răsboiu cu speranța învingerei.

O parte dintre scirile acestea caută presa monarchiei nóstre să le desmintéscă. În adevăr stá însă, că Serbia face mari pregătiri de resbel, că a adus multă munițiune și că mai are mari comande în străinătate.

Cronică din Zarand.

Zarand, 24 Ianuaru, 1890.

Răscumpărarea regalelor. — Esundări. — Date statistice. — Măritișul prea de timpuriu.

La 21 Ianuaru comisiunea pentru răscumpărarea regalelor în cercul Brad și Baia de Criș, a reinceput pertractările cu partidele, ce a mai rămas și de astădată probabil în 25 a. l. c. se vor încheia.

La ordine a venit și răscumpărarea regalului fondului gimnasial din Brad pentru comuna Mihăleni, unde gimnasiul își are dominiul seu, și fondul gimnasial a fost singurul proprietariu de regal.

Suma de despăgubire după computul comisiunii recte ministerial este neînsemnată abia la 5420 fl., pe când din partea fondului s'a pretins suma de

8000 fl., necomputându se aci valórea caselor, unde s'a eserciat cárcimăritul precum și darea carea în vre-o trei ani nu a fost tótă fasionată de cătră un fost arëndatore, cari s'au detras la formularea pretențiunii. Representantul fondului gimnasial, protopresbiterul tractual a insinuat recurs.

Mai rău s'a întemplat cu unele din bisericile nóstre.

În unele comune, organele comunale au esarëndat regatul trilunariu; érá venitul l'au dat bisericei.

Darea s'a plătit prin comună, érá în unele nu s'a plătit nimic. Dreptul de despăgubire l'a insinuat comuna. Comisiunea în urma unei ordinațiuni ministeriale, a adjudecat comunei venitul din răscumpărare; și astfel bisericele nóstre, cari nu au eserciat după tóte formele dreptul de cárcimărit trilunariu la tótă întemplantă vor fi păgubite, deși s'a insinuat recurs. Cu deosebire în cercul Baia de Criș multe biserici vor fi pe venitoriu lipsite de venitul trilunariu din cárcimărit, neprimind răscumpărare nimic.

Astăzi Vineri am avut o dî de grea cercare pe aici. În urma unei ploii torențiali, carea a durat Joi nóptea spre Vineri, au esundat atât văile, Lunca și Luncoiul, cât și riul Criș. Norocul numai, că nu au esundat deodată. Diminéța pe la 6 óre au esundat văile, și au durat esundarea până cătră 8 óre. Intreg Bradul carele stá în gura apelor a plutit în apă. Pe la améđi a esundat Crișul destul de furios. S'au făcut pagube cu deosebire prin grădini, umplându le de petriș. Case din norocire numai una s'a surpat. Altcum pe aici neasteptăm în fie-care an cel puțin la două escundări, și ne pare bine, dacă nu se întemplă vara, când sunt gránele și cucuruzele pe câmp. A regulă Crișul când pădurile de pe deluri sunt devastate și se pare ceva imposibil.

În zilele aceste îmi veniră la mână datele pe 1890 din câte-va parochii. Cât timp aceste date se substernea prin oficiul protopresbiteral organelor administrative putea omul să facă studiu asupra acestor date; acum trebuie să te mulțamesci, dacă poți prinde ici coala datele din câte o comună.

Vom sulevá aci o cestiune destul de ponderósă. Am la mână datele statistice din 4 comune, în cari cu totul s'au încheiat 25 casătorii.

Dintre 25 mirese 14 au fost de câte 15 ani, érá una de 13, măritată cu atestat dela medic.

Ei bine! se mărită fetele la o etate de 15 ani, și pre cât sciu aici în protopresbiteratul Zarandului cea mai mare parte se mărită sub 18 ani, pe când junii sunt trecuți preste 20 ani.

Măritișul sub 18 ani la tótă întemplantă, — cu deosebire aici în munți — trebuie să-l combatem cu tótă puterea

În locul prim la acésta sunt chemați preoții. Acésta însă nu e a se face atunci, cându-ți vin mirii la încredințare, căci rezultatul ar fi nulă; ci trebuie la tóte ocaziunile combătut, când numai ne vine bine la socotélă, fie în biserică, fie la ospețe, la înmorméntări, la botezuri, sfeștenii etc.

Pentru-ce trebuie să combatem măritișul la o etate sub 18 ani este ușor de arétat, și cumcă în detrimentul familiei și a națiunii este maritișul de timpuriu, se pótă ușor convinge cel-ce a petrecut numai cât-va între popor, și a avut inimă ca să se intereseze de tóte fazele vieții lui.

Primo loco, biserica nóstră pune mare pond, pe familie, și prin urmare trebuie să caute bine la cei ce constitue o familie. Indiviși, bărbați și femei, cari pășesc la taina căsătoriei, și prin urmare care se întrunesc pentru formarea unei familii, trebuie să fie desvoltați atât fizice cât și spiritualmente.

Indată-ce unul sau celalalt din indiviđii, ce pășesc la căsătoria nu întrunesc ambele condițiuni, familia ce o vor constitui nu-și-va pótă ajunge scopul măreț ce-l are. Generațiunea ce se nasce din o atare familie, nu pótă decât degenerată să fie. Căci fapt este, că din părinți vigorosi, bine desvoltați, tot astfel de prunci se vor nasce, érá din părinți slabi, de regulă prunci slăbuți se vor nasce.

În general până la 18 ani, în părțile aceste fetele nu sunt deplin desvoltate fizice. La acésta contribué atât traiul rău în pruncie, cât și aplicarea la lucrul greu de timpuriu. Primogenitura din o căsătorie, unde femeea este nedeplin desvoltată de regulă e debilă, și până la al cincilea an se stinge.

Mai vine la mijloc și împregiurarea, că nouă căsătoria avénd curénd prunci, nu le scie dá îngrirea recerută. Ce se și acsepti dela o jună de 15—16 ani.

Nici chiar în afacerile economiei casnice nu este deplin versată, și în cele mai multe casuri, nici pot se conducă economia casei, dacă este numai cevași om cu stare bărbatul. De aci provin neînțelegeri regretabile între consoți, érá în unele casuri divorț sau isvorul unui traiu rău pentru tótă viața.

Ce se mai díc apoi de desvoltarea spirituală și de multele recerințe, ce se recer dela o mamă adevărată! Acésta rămâne tare defectuósă, și când des-

voltarea fizică e suficientă. Aici va avea să lucreze școala mai mult și biserica.

In cadrul unui jurnal cred, că sulevând în general cestiunea, cei competenți vor reflecta asupra ei încât ea merită sau nu să se ocupe cu ea.

Correspondentul.

Varietăți.

* (Distincțiune). Maj. Sa monarchul a oferit vice președintelui casei magnaților din Viena, prințului Schönborn, marea cruce a ordinului Leopoldin, ca recunoștință pentru meritele și activitatea, ce o a desvoltat pentru împăcarea ceho-germană.

* (Denumire.) Ministrul de externe Kalnoky, a denumit pe dl Dr. Silviu Pușcariu, absolvent al academiei orientale, de elev consular.

* (Invitare). Societatea de lectură a inteligenței române din Orăștie și jur arangază Sâmbătă la 15 Februarie st. n. 1890 un bal român în sala hotelului „Contele Stefan Széchenyi” din Orăștie.

Inceputul la 8 ore seara.

Bilete de familie: 2 fl. și de o persoană 1 fl. Bilete de intrare înainte se pot cumpăra dela librăria „Minerva”, ér în seara balului la casa.

Orăștie, la 23 Ianuarie st. n. 1890.

Comitetul societății.

* Invitare la balul „Casinei române” din Beiuș ce se va arangia la 15 Februarie 1890 st. n. în sala „Ospătăriei opidane.”

Demetriu Simai, Sept. Sever Bocșian Gavril Cosma, president. v.-president. secretariu.

Vasiliu Stefanica, cassariu.

Constantin Popoviciu, Augustin Antal jun., Petru Herța, Nicolau Radu, Demetriu Popa, Augustin Teochar, membrii comitetului arangiatoriu.

Prețul de intrare pentru persoană 1 fl. 50 cr., pentru familie 3 fl. Inceputul la 8 ore seara.

NB. Ofertele mariuimose și suprasolvirile se primesc cu mulțămă și se vor cuită în public. — Ofertele sunt a se trimite la adresa dlui cassariu.

* Congresul sârbesc precum am anunțat noi mai dinainte se va întruni la 24 Aprilie. „Egyetértés” aduce șcirea, că ministrul de culte a primit prea înaltul rescript al Maj. Sale. Mișcarea pentru alegeri s'a început și ea e caracterizată prin o mare agitațiune. Până la 10 Martiu alegerile vor fi terminate.

* (Căpitan de poliție în Sibiu.) Ilustratarea Sa dl comite suprem cont. Andrei de Bethlen a denumit șef suprem al poliției din Sibiu pe prețorul suprem din Nocrich Robert Simonis.

* (Emigrările din Ungaria). In unele localități băntue o miserie atât de mare, încât omenii și părăsesc casa și masa și i-au lumea în cap în puterea ernei. Așa în zilele din urmă poliția din S. Márton a arestat la gara de acolo 55 emigranți, la cari au aflat de totul 2488 fl. In anul trecut au fost 455 emigranți, la cari s'au aflat 41,000 fl.

* (Academie comercială). Ministrul de culte și instrucțiune publică a conces ca școala comercială din Brașov să pörte de aci înainte numele de „Academie comercială.”

* (Ex-regele Milan ca diarist.) Diarul „Dosilej” din Belgrad a publicat într'unul din numerii sei mai noi, o interesantă lucrare a ex-regei lui Milan, în care el își descrie călătoriile sale prin Orient. Capitolul prim cuprinde petrecerea sa în Beyrut. Se vorbește, că Milan în Maiu va merge la Belgrad ca să-și vadă fiul.

* Inimic al duelului s'a făcut de un timp încöce împăratul Germaniei Wilhelm II. Impăratul se gândesce serios a dá o poruncă, prin care va oprí absolut în armata germană „cavalerescul” mod de a-ți repara „onörea”. In înțelesul poruncei, tot oficerul, care va provoca pe cameradul seu la duel va fi dat afară din armată. Porunca acösta negreșit, că le va micșorá multora pofta de a se duela și e mai pe sus de ori-ce indoelă, că împăratul prin acösta poruncă își va mări popularitatea inaintea ömenilor cu minte.

* (Baccilul influenței.) Șciința medicală este mai bogată cu o nouă descoperire. E vorba că Dr. Jolles dela bacteriologia vienesă, după multe experimentări a aflat acest baccil. Descoperirea se află însă numai în stadiul prim și va fi supusă unui for scientific. Până acum s'a constatat, că cele mai multe casuri de influență au devenit prin baccilii din apă.

* (Contese Charlotte Vay) Contesa magiară Charlotte Vay a cărei vieță e plină de aventurii și care în cele din urmă se și însurase ca bărbat cu o frumoasă fată, după-ce a fost prinsă în Klagenfurt, i-sa intentat proces din partea tatălui seu. Pe basa sentinței judecătorești ea a fost internată în spitalul nebunilor.

* (Pasurile din Carpați). Șcirea colportată de diarele străine, că ministerul comun de răs-

boiu ar fi hotărît fortificarea pasurilor din carpații ardeleni se desminte. Lucrările, ce s'au făcut până acum numai reclamă și alte fortificațiuni.

* (Procurorul general al sf. sinod ruse sc). Scirile din Belgradul Sârbiei anunță, că țarul rusesc a oferit postul de procuror general al sf. sinod din Rusia în locul lui Pobedonoseff metropolitului Michail al Sârbiei și că spre acest scop a fost chemat telegrafice la Petersburg.

* (In cât timp s'ar puté înconjurá lumea?) Acösta s'ar puté face cu drumul de fer în 35—40 zile. Cu piciorul, în pașe iute, ar trebui un an și 63 zile. Sunetului îi trebuie numai 52 și jumătato öre. Luminii îi trebuie $\frac{1}{10}$ din secundă. Telegrafului electric mai puțin de $\frac{1}{10}$ din secundă. Sunetul strabate 340 metri pe secundă. Lumina străbate 75.000 leghe pe secundă. Lumina lunii sosesce în $1\frac{1}{4}$ s. la pământ. Lumina sórelui sosesce în 8 m. 13 s. la pământ. Lumina lui Jupiter sosesce în 42 m. la pământ. Lumina lui Uranus sosesce în 2 öre la pământ. Lumina lui Neptum sosesce în 4 öre la pământ.

* (Din moravurile arabilor la căsătorie.) Când o mamă arabă își mărită pe ficia ei, atunci îi dá următorele sfaturi:

„Tu te depărtezi din cuibul, care te a adăpostit atăta timp, din care te-ai înălțat pentru a învătă ca să umbli. Tu faci acösta pentru ca să te duci la un bărbat, pe care nu l cunosci, cu a căruí societate tu nu esti obicinuită. Eu te povățuesc ca să-ți fii sclavă, dacă voesci ca el să-ți fie servitoriu. Mulțamesce-te cu puțin, acopere în totdeauna aceea ce ochii lui ar putea se vadă, și aibi grije, să nu vadă nici odată fapte rele. Ingrijesce de hrana lui, ingrijesce de somnul seu, căci fómnea aduce nervositatea și insomnia face indispoziție. Ingrijesce de averea lui, tracteză rudele lui cu blândetă. Fii mută pentru secretele lui; când el este vesel, nu te arătă posomorită; când el e supărat, nu te arătă veselă. Atunci Dumneșeu te va binecuvântă.”

„Timpul”

* (Starea femeii în China). Diarul „Lloyd” din Asia orientală într'unul din numerii sei din urmă publică câte-va aforisme de ale lui Confucius, privitoare la femei. Impărtașim și noi câte-va din aceste aforisme cetitorilor nostri: 1. Femeia tocmai așa nu sémână cu bărbatul cum nu sémână pământul cu cerul. 2. Bărbatul se ține de yang (cer), femeia din yin (pământ). 3. Tot necasul și nefericirea viu dela yin, totă binecuvântarea dela acea, dacă yin se supune lui yang. 4. Ce-i drept, că femeia încă este faptură omenescă, dar așa de infirmă, încât nici odată nu se pöte ridică la aceleași grad cu bărbatul. 5. Ținta educațiunei femeii este a o obicinui la o supunere perfectă. 6. Femeia nu are propriul seu noroc — ea trebuie se trăescă și se lucre pentru bărbat. 7. In ceealaltă lume femeia tot aceea sórte o are.

* (Sărutare scumpă.) Deunășile la o festivitate în Hassloch, un bărbat tinér dete unei fete frumúșele o sărutare, fără voia ei. Fata îl acusă la judecătoria și tinérul hoț de sărutări fú condamnat la 400 mărci despăgubire.

Prima expoziție industrială în Orăștie.

Reuniunea industriașilor și a lucrătorilor din Orăștie sub presiudiul de onöre al dlui primariu Frederic Acker, va arangia în săptămána Rosaliilor anul 1890 în sala de gimnastică a gimnasiului ev. ref. Kún din Orăștie o expoziție industrială cu următóriu program:

a) Expoziția se va ținé dela prima și a Rosaliilor până inclusive Duminecă după Rusalii (dela 25 Maiu până inclusive 1 Iunie).

b) La expoziție se admit numai astfelu de obiecte industriale, care sau sunt lucrate în Orăștie de esponenți însuși, sau în laboratoriu (fabrica) lui sub conducerea proprie. In casuri contraversive va decide comitetul expoziției, în care se vor admite și alți bărbați de specialitate imparțiali.

c) Tacsă pentru locul unde se espun obiectele — nu se solvesce.

d) Pentru mese de expoziție se va ingrijí comitetul, dar le stă în voie esponenților a și espune obiectele în dulapuri (lădi) sau pe stative proprii.

e) Cei-ce voesc a participa la expoziție trebuie să-și înscrie numele în cöla de însinuare, ce li se va pune la dispozițiune din partea comitetului, avënd a arătă esact lungimea și lățimea spațiului ce voesc a l cuprinde. Cölele de însinuare trebuie predate până la finea lui Februarie 1890 în zilele de lucru dlui J. Osztas, ér' în zilele de Duminecă în localitățile reuniunii industriale (dl G. Csösz) la mâna ori și căruí membru al comitetului.

f) Esponenții sunt datori a transportá obiectele de expoziție în terminul dela 18 Maiu până inclusive 23 Maiu 1890 în localul de expoziție (sala de gimnastică).

g) Obiectele de expoziție se vor asigurá contra focului și a altor daune pe speșele reuniunii industriașilor și a lucrătorilor din partea comitetului.

h) Vëndarea obiectelor de espoziție este ertată, dară se vor detrage 5% din prețul de vëndare pentru acoperirea speșelor de espoziție.

i) Inainte de închiderea expoziției obiectele espuse nu este permis a le instréiná, de altă parte respectivii esponenți sunt datori a și duce obiectele din localul expoziției în termin de 3 zile dela închiderea expoziției (1 Iunie 1890). — Obiectele ce nu se vor transporta în terminul de trei zile rămân în favorul casei de espoziție. La dorința esponențului însă obiectele espuse se vor transportá acasă pe speșele și cu pericolul lui.

j) Pentru obiectele espuse, care merită a fi distinse, comitetul va dá o diplomă de laudă, eventual un premiu.

k) Industria de casă, precum și sodalii și învățecii de meserie din loc pot luá parte la expoziție cu obiectele lucrare de dênșii — în condițiunile arătate mai sus. — Anticuitați sau obiecte de artă ce se află în posesiunea reuniunilor, țehurilor sau a particularilor — se primesc cu mulțămă pentru expoziție.

l) Oferte sau daruri pentru „Tombola” expoziției se primesc cu mulțămă și acele se pot predá pe lângă revers în zilele de lucru la dl J. Osztas, în zilele de Duminecă în localul Reuniunii industriașilor și a lucrătorilor. Obiectele dăruite pot fi după plac, îi stă în voie celui ce dăruiesc a-și înscrie și invedera numele pe obiectul dărui.

Orăștie, în 9 Ianuarie, 1890.

Comitetul de espoziție.

Mulțămă publică.

Onoratul paroch din opidul Moșna, protopresbiteratu. Mediașului, Ioan Bozășan, a binevoit ca un adevérat părinte spiritual a dispune, ca învățatorii reuniunii districtuale Sighișóra, cu ocasiunea adunării generale ținută în 20 și 21 August anul trecut în parochia, ce este fericită a fi sub păstorie sa, să fie încuartați pe la credincioșii sei poporeni gratuit, afară de aceea Onorat d-sa cu stimata sa soție a provédut atât pe acei opt preoți cât și pe toți învățatorii prezenți la adunarea generală apröpe cu tóte viptualele într'un mod esemplar.

Primescă deci acest demn paroch, on. părinte Ioan Bozășan împreună cu stimata sa soție intima noastră recunoscință și mulțămă, împreună cu credinciosul popor ortodocs din Moșna, pentru tóte sacrificiile aduse cu aceea ocasiune față de reuniunea districtuală.

In fine primescăstima și recunoscința noastră și Multonoratul domn administrator protopresbiterat Ioan Chendi, carele ca șeful tractului prin dispozițiunile sale demne de imitat a făcut ca atât preoții cât și învățatorii să părăsescă Moșna cu cele mai bune impresiuni.

Din comitetului central al reuniunii învățătorilor gr. or. români din districtul Sighișórei ținută la 28 Decembre, 1889.

Președinte:

Demetriu Moldovan,
adm prot.

Ambrosiu Stoicovici,
notariu.

— Cu ocasiunea balului arangiat în 7/19 Ianuarie a. c. în favorul școlei gr. or. române din loc, au rezultat preste tot un venit de 30 fl. 56 cr. Subtrăgându-se speșele avute cu arangierea acestui bal în suma de 20 fl. rezultă un venit curat de 10 fl. 57 cr. Cu acösta sumă se va face începutul unui fond școlariu din a căruí interese la timpul seu se vor procurá cărți și recușite necesare pe séma copiilor orfai dela acösta școlă.

Onorabili domni, cari au binevoit a ne spriginí materialicesce la acösta întreprindere, sunt următóriu:

1. Inainte de bal am primit dela domni: Alesandru Danciu, director și proprietariu de mine 2 fl.; Ioan Botean preot gr. or. 1 fl.; Nicolae Trif 50 cr.

2. Séra la cassă am primit suprasolviri dela domni: Dumitru Vlaic, jude comunal 1 fl.; Nicolau Suciu, preot gr. or. 70 cr.; Simeon Sécărea, preot gr. or. 70 cr.; Avram Caleman s. not. 70 cr.; Ioachim Medrea not. cerc. 40 cr.; Nicolau Maniu, preot gr. or. 40 cr.; Ioan Balșan preot gr. or. 40 cr.; Ioan Suciu preot gr. or. 40 cr.; Ioan Muntean inv. 40 cr.; Basiliu Botean, student 40 cr.; familia Berghian din Alba Iulia 40 cr.; Andreiu Maris propriet. 40 cr.; Avram George, proprietariu 40 cr.; Adam Ioan proprietariu 40 cr.; Făurariu Pavel 40 cr.; Thirion Albani adj. not. 30 cr.; Ioan Găzdău inv. 20 cr.; Ginsel Lajos adj. not. 20 cr.; Victor Smintăna, giandarm 15 cr.

3. După bal am primit dela dl Rátzkövi Lajos notariu cercual 1 fl.

Mai sus numiților domni precum și acelora cari n'au pregetat a ne onorá cu preșența, făcându-ne o séra fórte plăcută, li se aduce și pe cale publică cea mai profundă mulțămire pentru spriginirea atât morală cât și materială a întreprinderii noastre.

Băcăinț, la 15/27 Ianuarie, 1890.

La însărcinarea comitetului arangiatoriu:

Ioan Budoiu,
învățătoriu.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 29 Ianuarie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	102.60	101.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	349.50	347.25
Galbin	5.58	5.54
Napoleon	9.38	9.34

Nr. 1089

[275] 2-3

CONCURS.

In conformitate cu ordinul Prea-venerabilului Consistoriu ddo 12 Sep-tembre a. c. Nr. 6003 se escrie pen-tru intregirea parohiei vacante de clasa a III-a Ghijasa inferioara de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare in toia „Tele-graful Roman.”

Venitele parohiale sunt:

1. Dela 164 familii câte 1 mē-sură cucuruz à 1 fl. . . , fl. 164.—
2. Folsirea porțiunei canonice . . . . . fl. 160.—
3. Dela înmormētări și sēvērșirea sântelor taine, a botezului, cununiei și al-tor funcțiuni de preste an fl. 76.—
Suma . fl. 400.—

Doritorii de a ocupă acēsta pa-rochie, au a-și asterne cererile con-cursuale instruite conform dispoziți-unilor statutului organic și regulamen-tului pentru parohii din anul 1878, la oficiul protopresbiteral gr. or. al Agnitei (posta Agnita, Szent Agota) până la termenul susindicat.

Agnita, 20 Decembre, 1889.

In conțelegere cu comitetul paro-chial respectiv.

Oficiul protopresbiteral greco orient. al Agnitei

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 1146.

[279] 2-3

EDICT.

Paraschiva I. Guiman din Poiana-Mērului, soția legitimă a lui Vasile B. Persoiu, carea pribegese prin lume fără a i se scī locul ubicațiunei ei, prin acēsta se citēză, ca in termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, sē se prezenteze inaintea sub-

serisului oficiu, căci la din contră procesul incaminat de soțul ei, sē va pertractă și decide și in absență.

Zernești, in 28 Decembre, 1889
Oficiul protopresbiteral gr. or. al Branului.

Traian Mețian, protopresbiter.

GRATIS! GRATIS! GRATIS!**300**

de

Anecdote și glume

se dau tuturor acelora cari cumpără

65

de

Anecdote și glume

à 1 cr.

*Câștig mai mare nu pōte fi
Pentru o nimica tōtă a se înveseli!?*

Dar se ne înțelegem!

A eșit de sub tipariu o carte stēr-nitōre de veselie și bucurie, care pōrtă titlul și cuprinde

365 anecdote și glume

adunate, prelucrate și arangiate

de

TITU V. GHEAJA

Cuprinsul acestei cărți este fōrte petrecătoriu, așa că cetind numai o față din ea, caută sē ridi ori-cât ai fi fost de necăjit și măchnit.

Și acēstă carte de așa mare preț pentru lumea necăjită și amarită, se vinde

numai cu **65 cr.**

la [255] 4-5

**Cancelaria Negruțiu,
in Gherla—Sz-ujvár.**
Gratis! Gratis! Gratis!**Gratis**

se trimite ori cui cere câte un număr de probă din

„Amicul Familiei“ [267] 3-3**Țiariu beletristic și enciclopedic — literariu cu ilustrațiuni**

ce apare in Gherla (Sz-ujvár — Transilvania) la 1-a și 15-a și a luni in nu-meri câte de 2-3 cōle — cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, piese, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai de parte tractēză cesti-uni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume in mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e **4 fl.**, pentru România și străinătate **10 franci** — lei, plătibili și in bilete de bancă ori marce postali. — Primirea numărului de probă nu e împreunat cu nici un obligământ.

— Colectanții primesc gratis tot al patru-lea exemplariu —
A se adresă in Gherla Sz-ujvár. — Transilvania) la Căncelăria Negruțiu.

Intreg e **4 fl.** — pentru România **10 franci** — lei, plătibili și in bilete de banca ori marce postali.

ce apare in Gherla (Sz-ujvár — Transilvania) in broșuri inuare câte de 2 1/2—3 1/2 cōle; și publică portretele și biografiile arhiepiscopilor și preșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni; — mai de parte articlii din sfera tuturor științelor teologice și inre acēstia mulțime de pedice pe Dumineci, sērbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale; — apoi studii pedagogice-didactice și scien-tifice-literari; și in urmă tot soțul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e **4 fl.** — pentru România **10 franci** — lei, plătibili și in bilete de banca ori marce postali.

Țiariu bisericesc, scolastic și literariu cu ilustrațiuni

„Preotul Român“

se trimite ori cui cere câte un număr de probă din

Gratis**Gratis! Gratis! Gratis!**

Au eșit de sub tipariu:

COVĚNTĂRI FUNEBRALE ȘI MEMORIALE

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter, membru corespondent al Academiei române din București etc., fost paroch al bisericeii ortodoxe române din Sibiu — Cetate.

Cu un adaus de teesturi biblice pentru cuvĚntări funebrale.

Prețul unui exemplar broșurat **1 fl. 50 cr.**, trimis franco **1 fl. 60 cr.**, la 10 exemplare al 11-lea gratuit.

Se află de vĚndare la librăria archidieceșană, la insti-tutul tipografic și la autorul in Sibiu. [278] 2-3

Comandele per numerariu sau rambursă postală se efeptuesc imediat.

Edict de licitațiune.

În 12/24 Februarie 1890 se va ține la oficiul central al uni-versității sășesci in Sibiu, piața mare Nr. 15 dela 9—12 ore inainte de amēși, și la casa de lipsă și dela 3—6 după amēși o licitațiune publică pentru esa-rĚndarea următorilor munți de pășunit pe anii 1890, 1891 și 1892, eventual numai pe anul 1890 și anume:

Nr. curent	Situatiunea muntelui	N u m i r e a	Arealul de pășunit		Prețul de esclamare
			jugere	stânj. pătr.	
1	Tălmăciu	Cornu Pleschi . . .	712	—	fl. 176.—
2	"	Negovan mare . . .	1327	—	" 721.—
3	"	Negovan mic . . .		" 654.—	
4	"	Conțu mare . . .		" 545.—	
5	"	Conțu mic . . . și eventualele	2245	—	" 699.—
6	Orlat	Stricatu		1750	—
7	"	Oltiagu	1425	—	
8	"	Furnica	1546	—	
9	"	Balu	929	1300	
10	"	Balintu mare . . .	1101	900	
11	"	Balintu mic . . .	650	1000	
12	"	Serecinu mare . . .	1253	100	
13	"	Serecinu de mijloc .	1413	900	
14	"	Serecinu de lature .	1141	700	fl. 5800.—
15	Cudsir	Cotruna	274	1100	
16	Jina	Goaza de sus . . .	1419	600	
17	"	Goaza de jos . . .	1387	800	
18	"	Haneșu de sus . . .	1676	1400	
19	"	Haneșu de jos . . .	1686	1400	
20	"	Stēza de sus . . .	389	1000	
21	"	Stēza de jos . . .	600	—	
22	"	Grōpele de sus . . .	794	600	
23	"	Grōpele de jos . . .	452	890	

Fie cine care doresce a luă arĚnda trebuie sē depună la mâna comisiunei de licitare inainte de licitațiune 10% din prețul de esclamare ca vadiu in bani gata, ea după terminarea licitațiunei se va restituī aceluia ce nu a obținut arĚnda, ēr celor ce au obținut li se va socoti in prețul arĚndeii, dacă au de-pus cautiunea de arĚndă conform contractului.

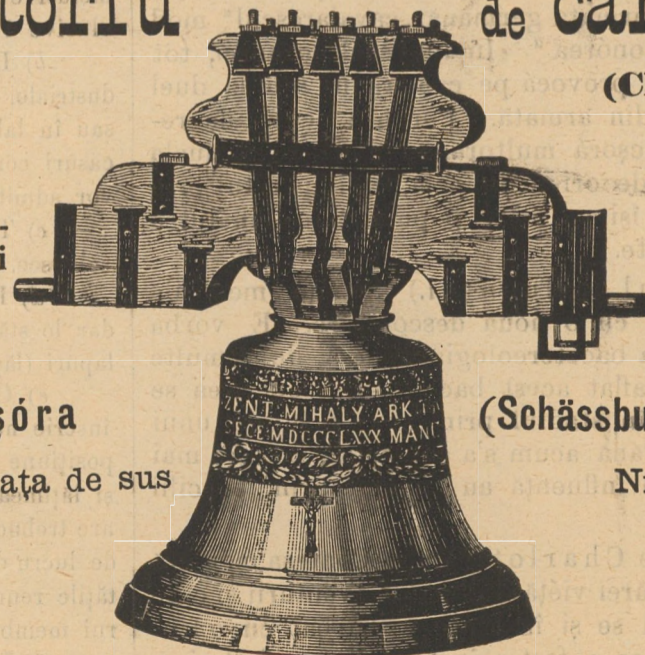
Condițiunile mai de aprōpe ale arĚndeii se pot vedē și inainte de țina licitațiunei la oficiul central al Universității sășesci in orele de cancelariă.

Sibiu, in 28 Ianuariu, 1890.

[281] 2-3

Dela oficiul central al Universității sășesci.

Mihaile Manchen,
vărsătoriu de **campane**
(Clopote)

și de construc-
țiunea cea mai
nouăcu sul
sucitoriu

in Sighișōra

piața de sus

(Schässburg—Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce esistă dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tutōrōr comunelor bisericesci a **lifera și repară clopote** de tōtă mărimea cu corōna de ste-jar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efeptuează și in depărtare. Clopote mai mici sunt in tot timpul gata. Solvirea se va primi și in rate. [270] 2-12